

راضیه رستمی پور ۱، مسعود تقوایی ۲، حسین کیومرثی ۳، مرضیه رستمی پور ۴

۱ کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم، دبیر آموزش و پرورش

۲ استاد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه اصفهان

۳ کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، کارشناس شهرسازی شهرداری آباده

۴ کارشناسی ارشد مردم شناسی، دبیر آموزش و پرورش

چکیده

گردشگری مذهبی یکی از شاخصه های مهم گردشگری است که علاوه بر دارا بودن سهم قابل توجهی از فعالیت های گردشگری، از مهم ترین انگیزه های گردشگران به شمار می رود. زیارت بخش مهمی از فعالیت های مربوط به گردشگری مذهبی را در برمی گیرد به گونه ای که صاحب نظران صنعت گردشگری بر این باورند که به لحاظ موقعیت فرهنگی، مذهبی خاص ایران در میان کشورهای دیگر، گردشگری مذهبی جای رشد و توسعه بسیاری دارد. مضاف بر آن این نوع گردشگری در ایران از دیرباز به سبب علاقه خاصی به خانواده اهل بیت وجود داشته است. برخورداری شهر شیراز از جاذبه های مذهبی مانند حرم حضرت شاهچراغ، این شهر را به یکی از مهم ترین محورهای گردشگری مذهبی تبدیل کرده است به طوری که به عنوان سومین شهر زیارتی کشور بعد از مشهد و قم در سطح ملی شناخته می شود و دارای پتانسیل های مذهبی، فرهنگی و تاریخی باارزشی می باشد، اما متأسفانه تا کنون مطالعات چندانی در خصوص توسعه صنعت گردشگری مذهبی این کلان شهر صورت نگرفته است. بنابراین پژوهش حاضر با رویکرد تحلیلی، توصیفی و انجام پژوهش میدانی به بررسی جنبه های توسعه گردشگری مذهبی کلان شهر شیراز پرداخته است. از این رو ابتدا کلیه جنبه های توسعه گردشگری مذهبی شهر شیراز با استفاده از مدل SWOT تعیین گردید و پس از تدوین استراتژی های مناسب به اولویت بندی استراتژی ها پرداخته شد. نتایج پژوهش نشان می دهد که نقاط قوت گردشگری مذهبی شهر شیراز نسبت به سایر جنبه های گردشگری مذهبی در سطح بالایی قرار دارد. به طوری که ۷۹ امتیاز نقاط قوت، ۷۱ امتیاز نقاط ضعف، فرصت ها ۵۵ امتیاز و تهدید ها ۵۴ امتیاز دیده شده است. از بین استراتژی های بدست آمده نیز استراتژی SO ۱) بهره گیری از تمایل مسئولین گردشگری شهر شیراز به منظور برگزاری کلاس های راهنمای گردشگری) با کسب ۶۹۴/۴ امتیاز به عنوان با اولویت ترین استراتژی تعیین گردید که بایستی در دستور کار متولیان گردشگری این کلان شهر قرار گیرد.

واژه های کلیدی: گردشگری، گردشگری مذهبی، توسعه گردشگری، اماکن مذهبی، مدل SWOT، شیراز.